

Egen företagare

Information om socialförsäkringen för dig som är egen företagare

Vem är egen företagare?

Som egen företagare räknas den som driver enskild firma, handelsbolag eller kommanditbolag och har F-skattsedel eller SA-skattsedel.

Du som driver aktiebolag är normalt anställd i bolaget och räknas alltså inte som egen företagare när det gäller socialförsäkringen. Däremot kan du ha rätt till aktivitetsstöd vid start av näringsverksamhet.

Avgifter till socialförsäkringen

Är du egen företagare med F-skattsedel betalar du in dina sociala avgifter till Skatteverket genom de så kallade egenavgifterna.

Egenavgifterna är:

- sjukförsäkringsavgift
- ålderspensionsavgift
- efterlevandepensionsavgift
- föräldraförsäkringsavgift
- arbetsskadeavgift
- arbetsmarknadsavgift.

Du som betalar egenavgifter ska också betala allmän löneavgift och allmän pensionsavgift.

Ekonomisk hjälp för att starta företag

Om du är eller riskerar att bli arbetslös kan du få stöd till start av näringsverksamhet. Arbetsförmedlingen beslutar om stödet och Försäkringskassan betalar ut det. Stödet motsvarar ersättningen som du skulle ha fått från a-kassan och betalas ut i form av aktivitetsstöd.

Sjukpenninggrundande inkomst

Din sjukpenninggrundande inkomst baseras på din årsinkomst av arbete och används till exempel för att räkna ut vad du får i sjukpenning och föräldrapenning. Du som är egen företagare ska uppge din beräknade inkomst av näringsverksamhet till Försäkringskassan. Skatteverket har informationsmaterial som visar hur du räknar ut inkomst av näringsverksamhet.

Inkomst av näringsverksamhet

När du är egen företagare redovisar du inkomst av näringsverksamhet till Skatteverket. Den inkomst som ligger till grund för beräkningen av din sjukpenninggrundande inkomst blir inte alltid samma som underlaget för skatteberäkning. När Försäkringskassan beräknar din sjukpenninggrundande inkomst kan den summa som du redovisar under "Överskott" eller "Underskott" i deklarationen öka eller minska om du har använt dig av expansionsfonder eller periodiseringsfonder.

Vad gäller när företaget är nystartat?

När du startar ett företag får du under 24 månader en sjukpenninggrundande inkomst som minst motsvarar vad en anställd med samma arbetsuppgifter, utbildning och erfarenhet skulle ha haft. De 24 månaderna räknas från det att du gjort en skatte- och avgiftsanmälan till Skatteverket.

Vad gäller om företaget är etablerat?

Om ditt företag är etablerat och har funnits längre än 24 månader beräknas din sjukpenninggrundande inkomst utifrån din beräknade inkomst av näringsverksamheten. Om du under flera år har haft lägre inkomst än jämförelseinkomst kan din sjukpenninggrundande inkomst

komma att beräknas utifrån de tre senaste åren. Jämförelseinkomsten är den inkomsten som en anställd med samma arbetsuppgifter, utbildning och erfarenhet skulle ha haft. Om det finns särskilda skäl kan din sjukpenninggrundande inkomst beräknas till ett högre belopp.

Du kan välja antal karensdagar

Du som är egen företagare har alltid minst 7 karensdagar (grundkarens).

Det innebär att du som regel får sjukpenning från den 8:e sjukdagen i en sjukperiod.

Du har möjlighet att välja längre karenstid. Du kan välja mellan 14, 30, 60 eller 90 dagar. Om du väljer fler karensdagar blir sjukförsäkringsavgiften lägre. Under karenstiden får du ingen sjukpenning.

Vill du ändra antalet karensdagar ska du kontakta Försäkringskassan. Efter det att du fyllt 55 år kan du inte ändra till en kortare karenstid.

Om du blir sjuk

Om du är sjuk och inte kan arbeta ska du sjukanmäla dig till Försäkringskassan redan den första sjukdagen. Ring Försäkringskassans telefon för självbetjäning 020-524 524 eller gå in på www.forsakringskassan.se. Du kan också anmäla dig per brev. Då räknas poststämpelns datum som anmälningsdag. Skriv alltid namn, personnummer och adress i brevet.

Läkarintyg

Senast den åttonde dagen i sjukperioden måste du lämna ett läkarintyg till Försäkringskassan. I vissa fall kan Försäkringskassan begära ett läkarintyg redan från första dagen i sjukperioden.

Skatteavdrag på sjukpenning

Som företagare betalar du själv in preliminärskatt varje månad. För att inte Försäkringskassan också ska dra skatt på din sjukpenning måste du visa upp din F-skattsedel. Du kan faxa den till Försäkringskassan eller skicka en kopia med posten.

Sjuk igen - återinsjuknanderegeln

Har du inte valt karenstid gäller den allmänna återinsjuknanderegeln. Den innebär att om du börjar arbeta och därefter insjuknar på nytt inom fem dagar, räknas den nya sjukperioden som en fortsättning på den tidigare. Ingen ny karensdag räknas. Om du har valt en karenstid på din försäkring får du räkna av karenstiden från föregående sjukperiod om du blir sjuk igen inom 20 dagar.

Om du gör värnplikt

När du gör värnplikt eller civilplikt och har ett företag kan du få två typer av bidrag för att du ska kunna fortsätta driva företaget även efter utbildningen. Det gäller även om du har ett aktiebolag.

Det ena bidraget kan du få om du driver företaget under utbildningen med hjälp av en ersättare. I det fallet kan du få näringsbidrag för skäligena lönekostnader. Kostnaden för ersättaren måste vara högre än den genomsnittliga vinsten du beräknar att rörelsen ska ge under utbildningen. Det vill säga: du kan bara få bidrag om ditt företag skulle ha gått med förlust på grund av att du måste bekosta en ersättare.

Det andra bidraget kan du få om du stänger företaget under utbildningen. Då kan du få hjälp med vissa fasta kostnader, som till exempel lokalhyra, räntor och försäkringspremier.

Om du blir arbetslös

Skynda på ditt ärende hos a-kassan!

Om du blir arbetslös kan du på egen hand skynda på ditt ärende hos a-kassan genom att omgående beställa ett intyg från Försäkringskassan. Du behöver intyget för att visa att du inte får ersättning från Försäkringskassan för samma period som du söker stöd från a-kassan. Beställ intyget om ersättningsperioder via vår telefon för självbetjäning 020-524 524 eller på www.forsakringskassan.se.

Anmäl dig inom tre månader!

Du måste anmäla dig som arbetssökande på Arbetsförmedlingen och aktivt söka arbete inom tre månader från och med den dag du

slutade arbeta i ditt företag. Annars riskerar du att förlora ditt försäkringsskydd från socialförsäkringen.

Kommunalt vårdnadsbidrag

Om du får kommunalt vårdnadsbidrag och arbetar mindre än tidigare sänks din sjukpenninggrundande inkomst. Arbetar du inte alls blir den noll. Men när du inte längre får vårdnadsbidrag kan du få tillbaka den sjukpenninggrundande inkomst som du hade innan du fick vårdnadsbidraget. Perioden med vårdnadsbidrag görs alltså "överhoppningsbar". En förutsättning är att du uppfyller villkoren för skydd av den sjukpenninggrundande inkomsten när vårdnadsbidraget upphör. Det gäller till exempel om du i direkt anslutning till att vårdnadsbidraget upphör

- är sjukskriven,
- söker arbete och är inskriven på Arbetsförmedlingen
- vårdar barn som inte har fyllt ett år.

Tänk på att om du eller den andra föräldern får till exempel föräldrapenning, arbetslöshetsersättning eller aktivitetsstöd har du inte rätt till vårdnadsbidrag för samma kalendermånad. Det kan innebära att du inte får tillbaka den sjukpenninggrundande inkomst som du hade innan du fick vårdnadsbidraget. Din sjukpenninggrundande inkomst kommer då i stället att grundas på din aktuella arbetsinkomst. Saknar du arbetsinkomst har du inte rätt till en sjukpenninggrundande inkomst.

Mer information om vårdnadsbidraget kan du få hos din kommun.

Kontakter för stöd och råd

Försäkringskassan samarbetar med Skatteverket, Arbetsförmedlingen, Tullverket, Bolagsverket och Tillväxtverket och anordnar Starta företagdagarna på olika håll i landet. Mer information och anmälan finns på www.tillvaxtverket.se.

Det finns också andra myndigheter och organisationer som kan ge stöd och råd till dig som vill starta eget företag. Här följer exempel på webbplatser du kan besöka för att få mer information:

- www.verksam.se
- www.almi.se
- www.nyforetagacentrum.se

Mer information

Faktablad är inte lagtext i ämnet. Mer information kan du få hos Försäkringskassan och på www.forsakringskassan.se.

På www.forsakringskassan.se kan du också enkelt och snabbt sköta en del ärenden med hjälp av våra självbetjäningstjänster.

På vår telefon för självbetjäning 020-524 524 kan du beställa intyg, blanketter och broschyrer. Du kan också göra vissa anmälningar.

Frågor?

Har du frågor kan du använda Hanna, vår digitala assistent på webben. Hon svarar på de vanligaste frågorna om våra försäkringar och tjänster och vägleder dig till rätt information. Du kan också ringa direkt till vårt Kundcenter 0771-524 524 och till nationell förmedlingstjänst för texttelefoner 08-90 160.

Försäkringskassan kontrollerar

Försäkringskassan kontrollerar de uppgifter som du lämnar. Det kan gälla inkomst, frånvaro från arbete, civilstånd eller var du bor. Vi har informationsutbyte med andra myndigheter och samkör våra register med uppgifter från bland andra CSN, arbetslöshetskassorna och Skatteverket.

Att medvetet lämna felaktiga uppgifter eller låta bli att anmäla förändringar som kan påverka rätten till ersättning kan vara brottsligt. Försäkringskassan polisanmäler alla misstänkta bidragsbrott.